

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

DĖL GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO LENGVATŲ GYVYBĖS DRAUDIMO IR KITOMS ĮMOKOMS DEKLARAVIMO UŽ 2023 METUS

Primename, kad nuolatiniai Lietuvos gyventojai (toliau - gyventojai) turi teisę pasinaudoti GPMĮ¹ 21 straipsnyje nustatytais pajamų mokesčio lengvatomis ir susigražinti dalį pajamų mokesčio, išskaičiuoto (sumokėto) nuo 2023 m. mokestiniu laikotarpiu gautų pajamų, arba sumažinti mokėtiną pajamų mokesťį.

GPMĮ 21 straipsnyje nustatytais pajamų mokesčio lengvatomis pasinaudoti gali tie gyventojai, kurie per mokestinį laikotarpį patyrė tokias išlaidas, t. y. 2023 metais mokėjo:

1) gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartį, kurioje nustatyta, kad gyvybės draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui ir naudos gavėju draudimo laikotarpio pabaigoje yra:

- pats gyventojas,
- gyventojų sutuoktinis,
- gyventojų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai, globotiniai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje),

- iki 18 metų ir vyresni neįgalieji vaikai (įvaikiai, globotiniai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečiai asmenys, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis,

- iki 18 metų ir vyresni vaikai (įvaikiai, globotiniai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečiai asmenys, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia);

2) pensijų įmokas į III pakopos pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės (toliau - EEE) valstybėje, turimus pensijų fondus pagal pensijų kaupimo sutartį, kurioje naudos gavėju kaupimo laikotarpio pabaigoje yra:

- pats gyventojas,
- gyventojų sutuoktinis,
- iki 18 metų ir vyresni neįgalieji vaikai (įvaikiai, globotiniai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis,

- iki 18 metų ir vyresni vaikai (įvaikiai, globotiniai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia);

3) papildomas kaupiamąsias pensijų įmokas į II pakopos pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių EEE valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) valstybėje narėje, turimus pensijų fondus, kurios

¹ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų sauga](#).

mokamos pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 str. 4 dalies nuostatas ir kurios yra didesnės negu 3 proc. gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;

4) už profesinį mokymą pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija, formaliojo profesinio mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (kompetencijos), ir (ar) už studijas, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija.

Jei už studijas ar profesinį mokymą sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš metinių pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį gražinta šios paskolos dalis;

5) palūkanas už vieną iki 2008-12-31 paimtą kreditą (arba jo dalį) vienam gyvenamajam būstui statyti arba jam įsigyti arba už gyvenamojo būsto finansinę nuomą (lizingą);

Svarbu: Bendra visų atimamų išlaidų (t. y. gyvybės draudimo įmokų, įmokų I ir III pakopos pensijų fondus, palūkanų už kreditą būstui įsigyti ar statyti, už profesinį mokymą ar studijas sumokėtų įmokų) suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomas 15, 20 ar 32 procentų pajamų mokesčio tarifas, sumos, apskaičiuotos iš visų mokestiniais metais gautų pajamų atėmus GPMĮ 16 straipsnio 1 dalies 1-5 punktuose nurodytas sumas. Be to, atimamų gyvybės draudimo įmokų ir/ar įmokų I ir III pakopos pensijų fondus išlaidų suma bet koku atveju negali viršyti 1500 eurų.

Rašte išdėstytais lengvatomis negali pasinaudoti gyventojai, kurie:

- mokestiniu laikotarpiu gavo tik pajamų mokesčiu neapmokestinamų pajamų,
- ne individualios veiklos pajamų už parduotas atliekas, apmokestintas taikant 5 proc., pajamų mokesčio tarifą, ir/ar
- pajamų, nuo kurių pajamų mokestis sumokėtas įsigyjant verslo liudijimą, taip pat
- atitinkamas įmokas sumokėjo užsienio vienetams, įregistruotiems ar kitaip organizuotiems tikslinėse teritorijose².

Išsamią informaciją apie gyvybės draudimo ir kitas įmokas mokantiems gyventojams taikomas lengvatas galima rasti GPMĮ 21 straipsnio apibendrintame paaiškinime (komentare), kuris paskelbtas VMI prie FM interneto svetainėje (adresu: www.vmi.lt).

Pasinaudoti mokesčio lengvatomis galima pateikiant VMI iki š. m. gegužės 2 d. Pavyzdinę pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formą (toliau - Deklaracija)³. Patirtos išlaidos nurodomos Deklaracijos GPM311G priede „Išlaidos, mažinančios pajamas“.

Pajamų mokesčio permoka, gražintina gyventojui pagal jo iki š. m. gegužės 2 d. pateiktą 2023 m. mokestinio laikotarpio Deklaraciją, gražinama iki š. m. liepos 31 d., o pagal pateiktą nuo š. m. gegužės 3 d., – per 90 dienų po jos gavimo VMI dienos.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

²Tikslinių teritorijų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl Tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“.

³ patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VA-93 „Dėl Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos ir jos priedų formų ir jų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“.